Poštnina plačana v gotovini Maribor, petek 24. februarja 1933 Štev. 45 Leto VII. (XIV.)

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA"

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra" v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Koloman Kanya redivivus

PORTRET NOVEGA MADŽARSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA.

Imenovanje fašističnega generala Gömbösa za madžarskega ministrskega predsednika je, kakor smo že takrat poudarili, pomenilo pričetek poostrene revizionistične akcije naše sosede Madžarske. In če pogledamo sedaj nazaj na dogodke, ki so sledili temu imenovanju, **vidimo nešteto izzivalnih govorov, manifestacij in demonstracij, vidimo obiske Italijanov na Madžarskem in Madžarov v Italiji, vidimo pošiljanje letal preko Avstrije in celo našega obmejnega ozemlja in kot krono vsega Hirtenberg.** Toda sistem, ki ga je inavguriral Gömbös na Madžarskem, se še vedno izpopolnjuje. To nam je potrdilo zlasti imenovanje berlinskega poslanika Kolomana Kanye **za madžarskega zunanjega ministra.** Kdo in kaj je Koloman Kanya, vedo samo oni, ki poznajo zakulisje, ki je pred usodnim letom 1914 pripravljalo svetovno vojno in poznajo razne povojne afere s ponarejevanjem francoskih frankov vred.

Imenovanje Kolomana Kanye za zunanjega ministra je razburilo celo madžarsko parlamentarno opozicijo, posebno socialne demokrate, ki se pač dobro zavedajo pogubnih posledic hazardne igre Gömböseve politike. Poslanec dr. Gyorki je stavil na Gömbösa v tem oziru celo interpelacijo, v kateri je vprašal ministrskega predsednika, **kako se je moglo zgoditi, da je postal zunanji minister države človek, ki za ta položaj absolutno ni prikladen in priporočljiv,** ne morda zaradi nesposobnosti, temveč zaradi svoje prošlosti, ki vzbuja strah in grozo. Kanya je namreč človek, ki je bil pred svetovno vojno **iniciator vse protisrbske akcije bivše dvojne monarhije,** ki je po vojni podpiral v Madžarski razvoj fašizma in skrbel celo za njegove stike z italijanskim in ki je bil osebno zapleten v umazano afero ponarejanja francoskih frankov.

Po vsem tem, kar je navedel že omenjeni socialistični poslanec dr. Gyorki v budimpeštanskem parlamentu, je potrebno, da se ozremo še podrobneje po prošlosti moža, ki stoji v sosedni državi na tako visokem in odločilnem mestu. Studiral je na dunajski orientalni akademiji, ki je dala bivši Avstro-ogrski najboljše diplomate. Potem je služboval nekaj časa pri budimpeštanski vladi ter pri konzulatih in poslaništvih v Solunu, Moskvi, Petrogradu, Kijevu, Odesi in od l. 1902. do 1905. na Cetinju. L. 1905. je bil poklican v zunanje ministrstvo na Dunaj, kjer je bil l. 1911. imenovan za dvornega in ministerialnega svetnika. **Tedaj je postal šef takozvanega literarnega urada v dunajskem ministrstvu zunanjih zadev ter intelektualni začetnik vseh hujskarij proti Srbiji, ki so dovedle naposled l. 1914. do vojne.** Ta literarni urad na Ballplatzu je bil ognjišče vsega onega zla, ki je bilo povzročeno s svetovno vojno. Šef Koloman Kanya je bil nekaj podobnega kakor je v Italiji sedaj šef Ovre ali v Rusiji šef Čeke, odnosno Gpu. On je organiziral vse, kar se je podvzelo proti Jugoslovanom v Avstriji in izven nje, skratka — **pripravljal je vojno potom tiska.** Po Friedjungovem procesu, pri katerem je kot organizator sam sodeloval, je otvoril ogenj na Srbijo. **V njegovi službi so bili najhujši sovražniki Slovanov in znana afera o »kastraciji« konzula Prohazke je bila tudi njegovo maslo.**

Že to, kar smo navedli tu o Kolomanu Kanyi, je dovolj, našteli bi pa lahko še celo dolgo vrsto njegovih junaštev. Vse našteto in nenašteto pa ni prav nič oviralo Gömbösa, da ga ne bi bil imenoval za zunanjega ministra. Nasprotno, **zdi se, da je bilo prav to priporočilo in legitimacija za imenovanje!** Madžarski niso torej potrebni nobeni obziri več. **Igra se zadnja karta, in kaj za to, če ima Koloman Kanya napram Franciji na vesti ponarejevanje bankovcev, napram Jugoslaviji pa vse ono, kar smo vsaj v glavnih potezah navedli!** Mimo tega pa v Berlinu ni več potreben, ker je dodobra izvršil svojo misijo. Hitler je postal državni kancelar in stiki med Berlinom, Budimpešto in Rimom so vzpostavljeni. Zato pa je ob svojem nastopu v Budimpešti tudi tako naglo naglasil, da je osnova vse njegove politike **prijateljstvo z Italijo in Nemčijo.**

Po vsem tem se torej ne vračamo nazaj v leto 1914. samo po razmerah, **ampak prihajajo zopet na površje tudi tisti, ki so največ krivi, da so takrat zagrmeli topovi na Savi in Donavi pri Beogradu, katerim so odgovorili drugi po vsej Evropi.**

Pred krvavim požarom na Daljnem vzhodu

ODLOČITEV BO PADLA NAJBRŽE DA NES. — ANGLEŽI GLAVNI DOBAVITELJI OROŽJA NA DALJNI VZHOD. — JAPONCI BODO VAROVALI SVOJ MANDAT NAD OTOKI V TIHEM OCEANU ZA VSAKO CENO. — ZAČETEK JAPONSKE OFENZIVE.

ŽENEVA, 24. februarja. **V vseh političnih krogih se opaža veliko zanimanje za današnjo izredno sejo plenuma Društva narodov. Japonski delegat Macuoka bo podal k poročilu odbora devetnajstorice izjavo svoje vlade, ne bo pa v njej omenil niti z besedico izstopa Japonske iz Društva narodov. Za njim bodo govorili zastopniki Venezuele, Litve in šef kitajske delegacije. Končno besedo bo imel v imenu odbora devetnajstorice Hymans. Sledilo bo poimensko glasovanje z »da« in z »ne«. Če bo poročilo odbora sprejeto, bo takoj poslano Združenim državam severne Amerike in sovjetski Uniji.**

LONDON, 24. februarja. **»Daily Telegraph« poroča iz Liverpoola: Iz tukajšnjega in še nekaterih drugih angleških pristanišč je odplulo večje število parnikov z ogromnimi pošiljatvami orožja in modernih bojnih sredstev na Kitajsko. To pošiljanje orožja je bilo do včeraj javnosti absolutno neznano, odkril ga pa je neki uradnik pri pregledovanju parnika, ki naj bi odpotoval na Kitajsko. Ker take vrste trgovina ni prepovedana, je verjetno, da bo močno narasla.**

LONDON, 24. februarja. **Tukajšnji tisk objavlja kot posebno senzacijo vesti o velikih pošiljatvah angleškega orožja in streliva na Daljni vzhod. »Daily Herald« poroča, da je samo ena angleška tvrdka v zadnjih dveh mesecih poslala na Daljni vzhod 36 milijonov patron za puške, neka druga tvrdka pa je ukrcala 1000 strojnih pušk. V preteklem letu je Anglija izvozila skupno 13 milijonov patron za puške in 800 strojnih pušk. »Daily Express« poroča, da obratujejo znane tovarne Wickers-Armstrong že dalje časa noč in dan, da morejo ustreči naročilom, ki naročajo ogromne množine granat in ostale topovske municije za Daljni vzhod. Nedavno je poslala omenjena tovarna na Daljni vzhod tudi 20 orjaških tankov.**

TOKIO, 24. februarja. **Japonski lokalni tisk objavlja izjavo mornariškega ministra, v kateri pravi, da so otoki v Tihem oceanu, ki so pod mandatom Japonske, prav tako važni za življenjske interese Japonske, kakor Mandžurija na kopnem in se jih Japonska zato ne bo mogla nikoli odreči.**

PEKING, 24. februarja. **Japonci so napadli z vso silo kitajsko fronto pri Šajangu in postavili v boj 30.000 svojih ter 10.0000 mandžurskih vojakov. Napad, v katerem sodelujejo v veliki meri tudi letala in tanki, je bil pripravljen s tridnevnim hudim artilerijskim ogniem. Kitajci so po celodnevni vroči bitki izpraznili Pejpiau in se umaknili na ugodnejše obrambne položaje. Po kitajskih podatkih so imeli Japonci po osemkratnem napadu na kitajske postojanke pri Nanlingu okrog 400 mrtvih. Baje je Nanling še vedno v kitajskih rokah.**

Zanimivi odmevi hirtenberške afere

SENZACIONALNO RAZKRITJE KANCELARJA DR. DOLLFUSSA. — ZAMOTANA AKCIJA GENERALNEGA RAVNATELJA ZVEZNIH ŽELEZNIC.

DUNAJ, 24. februarja. **Zvezni kancelar dr. Dollfuss je sinoči na podlagi zaupnega sporočila o nekih tajinstvenih pogajanjih med generalnim ravnateljem zveznih železnic inž. Seefehlnerjem in socialnodemokratskim poslancem Königom odredil takojšnjo suspenzijo inž. Seefehlnerja. Trdilo se je namreč, da je Seefehlner ponudil Königu 150.000 šilingov, če da kot član personalnega zastopstva pristanek na to, da se v Hirtenbergu nahajajoče se orožje odpelje tajno na Madžarsko.**

DUNAJ, 24. februarja. **Suspendirani generalni ravnatelj avstrijskih zveznih železnic inž. Seefehlner je dal sotrudniku lista »Neues Wiener Tagblatt« v svojo obrambo sledečo izjavo:**

»Trditve posl. Königa so tako po vsebini, kakor po tendenci popolnoma neresnične. Nikdo pač ne bo verjel, da bi bil vodja tako velikega podjetja, kakor so zvezne železnice, tako naiven, da bi se o tako kočljivih stvareh razgovarjal zaupno z zastopnikom socialne demokracije. Razgovor je bil splošnega značaja. Jaz sem edinole opozarjal na škodo, ki jo trpijo zvezne železnice in s tem Avstrija, če se radi vsakega takega transporta mobilizira javno mnenje. Škodo ima od tega edinole Avstrija. Pri tem sem seveda mislil na početje socialdemokratskega tiska in stranke v hirtenberški aferi. O kakih načrtih glede transporta orožja na Madžarsko ni bilo niti govora. Dokazov seveda nimam, ker se je najin razgovor vršil med štirimi očmi.«

Kočljiv položaj avstrijske vlade zaradi stavke železničarjev

DUNAJ, 24. februarja. **Na posebni seji ministrskega sveta je vlada razpravljala o stališču, ki naj ga zavzame napram napovedani generalni stavki vseh avstrijskih železničarjev, ki so izjavili, da bodo 1. marca stavkali 2 uri v znak protesta proti sklepu uprave avstrijskih zveznih železnic, da se bodo odslej izplačevale plače železniškim nameščencem v treh obrokih na mesec. Ker je generalni ravnatelj zveznih železnic medtem odšel, vlada zaenkrat ni mogla sprejeti nobenega odločilnega sklepa. Odstopivšega generalnega ravnatelja Seefellnerja nadomešča začasno šef personalnega odseka dr. Schöpfer.**

Krvava bilanca nemške volilne borbe

PARIZ, 24. februarja. **Iz Berlina se poroča, da so zahtevali dosedanji politični spopadi v Nemčiji od 30. januarja do danes nič manj, kakor 65 smrtnih žrtev, ranjenih pa je bilo več sto oseb. Ta žalostna bilanca žrtev politične nestrpnosti presega bilanco neunkirchenske katastrofe.**

SOFIJSKA POLICIJA PREGANJA KOMUNISTE.

SOFIJA, 24. februarja. V teku včerajšnjega dne je policija napravila preiskavo po redakcijah vseh komunističnih listov in raznih revij, ki izhajajo v Sofiji, kakor tudi po zasebnih stanovanjih njihovih urednikov. Ravnateljstvo sofijske policije je izdalo komunike, v katerem pravi, da so policijski organi o priliki preiskav zaplenili večje število ruskih in nemških brošur komunistične vsebine, kakor tudi razno dijaško in učiteljsko korespondenco iz raznih domačih krajev.

TRGOVINSKI ODNOŠAJI MED JUGOSLAVIJO IN NEMČIJO.

BERLIN, 24. februarja. Po informacijah, ki jih je objavila »Börsen-Zeitung« bo koncem tega tedna prispela v Berlin jugoslovanska delegacija, ki bo stopila v stike z raznimi nemškimi trgovskimi centri radi zaključitve začasnega sporazuma, ki naj bi veljal po izteku nemško-jugoslovenske trgovinske pogodbe po 5. marcu t. l.

MICHIGAN, 23. februarja. Vse banke V Michiganu so danes zopet odprle svoje blagajne, vendar bodo izplačevale le najnujnejše vsote.

Nad Jadranom in Liko divjajo snežni viharji

SPLIT, 24. februarja. **Danes je že četrti dan, ko je zaprta proga iz Zagreba v Split. Na liški progi so snežni zameti zelo hudi in je proga pri Zrmanji pokrita s 4 m debelo snežno plastjo. Pritisnil je tudi hud mraz in je padla temperatura na 5 stopinj pod ničlo. Sneg pa še vedno naletava in brije huda burja tako, da je čiščenje proge skoraj nemogoče. Železniška uprava upa, da ji bo uspelo v 3—4 dneh očistiti progo, če bo burja ponehala. Zelo pa trpi tudi ladijski promet. Ladja »Dubrovnik«, ki je odplula proti Trstu, se je morala vrniti nazaj v luko. Tudi ladja »Knin« ni mogla odpluti z Visa. Morje je še vedno silno razburkano in je ustavljen ves promet. Hujša nesreča je doletela le ladjo »Cetino«, ki pa so jo rešili propasti. Ko se je »Cetina« oddaljila kakih 20 milj od Splita, jo je namreč zajel tako hud val, da je jela uhajati voda v notranjost. Le z velikim naporom sta se rešili posadka in ladja, ki jo je privlekel neki drugi parnik v splitsko luko.**

ZAKON O OBČINAH SPREJET.

BEOGRAD, 24. februarja. Narodna skupščina je včeraj na svoji plenarni seji sprejela predlog zakona o občinah s 192 proti 15 glasovom.

POLJSKI KOMUNISTI STAVKAJO.

VARŠAVA, 24. februarja. Poljski komunisti so predvčerajšnjim proglasili generalno stavko v zvezi z načrtom zakona o reformi socialnega zavarovanja. Mir se doslej še ni kršil nikjer.

Dnevne vesti

Iz banovinske službe. V višjo položajno skupino je napredoval Josip Stegnar, ekonom tukajšnje splošne bolnišnice.

Prosvetni zvezi v Mariboru in Ljubljani razpuščeni. Ban dravske banovine je z odlokom z dne 17. t. m. razpustil Prosvetni zvezi v Mariboru in Ljubljani, kakor tudi vsa v obeh Prosvetnih zvezah včlanjena društva, na podlagi § 11. zakona o društvih, shodih in posvetih, ker so omenjena društva prekoračila svoj štatutni delokrog ter se kot nepolitična društva udejstvovala politično in strankarsko politično ter se v mnogoštevilnih primerih pregrešila tudi zoper pravni red v državi.

Umrla je danes ga. Marija Kerle. Pogreb bo v nedeljo ob 15.30 iz Studencev, Kralja Matjaža 10 na tamkajšnje pokopališče. N. v m. p.!

K naši notici o premestitvi g. Milana Florjančiča iz mariborske bolnišnice naknadno doznavamo, da je postavljen za upravitelja bolnišnice in hiralnice v Ptuju in ne v Murski Soboti.

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnji 15. številki: uredbo, s katero se zakon o kmetijskih kreditih spravlja v skład z zakonom o privilegirani agrarni banki in z zakonom o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja; pravilnik o uporabljanju fonda za podpiranje zadružništva in zniževanje obrestne mere, ki je pri privilegirani agrarni banki; nadalje odločbo ministrskega sveta za denarne zavode; objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letošnjem letu in spremembe v staležu državnih ter banovinskih uslužbencev na področju dravske banovine.

Predavanje »Napredka«. Združenje mariborskega učiteljskega naraščaja priredi jutri v soboto ob 15. uri v dvorani učiteljišča predavanje »Iz življenja za življenje«. Predavala bo učiteljica ga. Mešičkova.

Predavanje o plinski vojni. Rdeči križ v Mariboru priredi drevi ob 18. uri v dvorani požarne brambe v okviru višjega samaritanskega tečaja predavanje o plinski vojni. Predavanje je obvezno za vse udeležence nižjega samaritanskega tečaja. Vabljeni pa so tudi gg. profesorji in učitelji mariborskih srednjih, meščanskih in ljudskih šol.

Ljudska univerza v Mariboru. Drevi ob 20.15. uri predava g. prof. Jan Šedivy o starem in novem Beogradu. Predavanje spremljajo krasne skioptične slike.

Življenja trnjeva pot. Predvčerajšnjim je dopotoval preko Dunaja v Maribor 50letni delavec Jakob Nedič, rodom iz Vratnika v Slavoniji. Ko so ga pri obmejni policiji zaslišali, je izpovedal svojo žalostno preteklost. Že pred vojno je odpotoval s trebuhom za kruhom v Severno Ameriko, kjer je dobil delo kot rudar v nekem rudniku v državi Minnesota. Tam je ostal do konca l. 1929. Ker ni našel nikjer primerne in sploh nobene zaposlitve, se je odločil, da odpotuje z nekaterimi svojimi tovariši v domovino. Usoda pa je hotela, da ni odpotoval v Jugoslavijo, pač pa so ga pregovorili ruski agentje, da je odpotoval v Rusijo. Obljubljali so mu, da je v sovjetski Rusiji dosti dela in se tam dobro zasluži. V začetku julija l. 1931. se je vkrcal s svojimi tovariši v Newyorku na neko nemško ladjo in tako po napornem potovanju dospel v Leningrad. Iz Leningrada so ga odpravili v Moskvo, odkoder so ga nato poslali v severni Kavkaz, kjer je dobil delo pri nekem kmetu. Zaslužil je tri rublje na dan. Ker pa se s tem ni dalo živeti, je zapustil svojega gospodarja in odšel peš v Moskvo, kjer je moral čakati precej časa na potni list. Med tem časom je dobil delo pri gradnji tramvajske proge in je jedva izhajal. Pravi, da je življenje v sovjetski Rusiji zelo slabo in drago. Organiziran ni bil v nobeni politični grupi in ga k temu tudi nikdo ni silil. Vrača se k svoji sestri, ki živi v Vratniku.

Druga redna seja banovinskega odbora JRKD za dravsko banovino bo v nedeljo, dne 5. marca 1933 ob 10.33 v Novem mestu v dvorani Sokolskega doma. Dnevni red obsega: 1. Otvoritev in imenovanje overovateljev zapisnika. 2. Poročilo banovinskega tajnika dr. M. Zajca. 3. Poročilo ministrov dr. Kramerja in Puclja. 4. Referat senatorja dr. Rožiča o univerzi kralja Aleksandra I. v Ljubljani. 5. Debata o teh poročilih in raznoterosti. Vsi člani banovinskega odbora bodo prejeli v prihodnjih dneh podrobnejša navodila pismeno od banovinskega tajništva. — Banovinska eksekutiva.

Važno za državne in samoupravne upokojence. Izplačilo čekovnih nakaznic, s katerimi nakazujejo državna in samoupravna oblastva pokojnino, se bo v interesu državne blagajne po odloku poštne hranilnice kraljevine Jugoslavije v Beogradu štev. 6576 z dne 30. januarja 1933. vršilo odslej tako-le: 1. Pokojninske čekovne nakaznice se izplačujejo edino-le naslovniku, in sicer v stanovanju, ki je navedeno na čekovni nakaznici. Pokojninska čekovna nakaznica se ne sme pošiljati za naslovnikom in bo ta pogoj izplačila na sami nakaznici tudi naveden. 2. Dostavljalec bo moral upokojenca legitimirati, preden mu bo izplačal pokojnino ter zahtevati od njega najemninsko pogodbo, da se prepriča, če upokojenec zares prebiva v kraju in stanovanju, ki je na čekovni nakaznici navedeno. 3. Pošta naj skuša izplačati pokojnino v stanovanju naslovnika trikrat v roku treh dni, potem pa naj neizplačano čekovno nakaznico vrne Poštni hranilnici z natančnim poročilom. Upravnik pošte Maribor 1.

Mestno načelstvo v Mariboru razglaša, da razpisuje 1. pehotna podčastniška šola kralja Aleksandra v Beogradu več mest za sprejem novih gojencev iz meščanstva, kakor tudi iz stalnega kadra z rokom vlaganja prošenj od danes do zaključno 15. aprila 1933. V poštev pridejo mladeniči, rojeni v letih 1912, 1913, 1914, 1915 in 1916. Ostali pogoji so na vpogled pri mestnem vojaškem uradu, Slomškov trg 11, pritl., kjer prejmejo kandidati tudi vsa potrebno navodila in informacije.

Pozor pred utrganimi žicami. Dotikanje vseh vrst električnih napeljav, utrganih in visečih žic visoko in nizkonapetostnega omrežja, kakor tudi bližnjih telefonskih in brzojavnih naprav ter utrganih anten je življenjsko nevarno. V vsakem primeru utrganih in visečih žic ob napeljavah naj se pasanti opozore na nevarnost, ki jim preti, če se preveč približajo žicam. Obenem naj se o tem obvesti mestno električko podjetje v Frančiškanski ulici št. 8, telefonska številka 2323.

2. POHORSKI PLES

25. II. 1933

NARODNI DOM

Predprodaja vstopnic: v Glavni trafiki na Glavnem trgu in pri Zlati Brišnikovi. Narodne noše in maske dobrodošle.

Vojaškim obveznikom. Mestno načelstvo v Mariboru razglaša v smislu čl. 21 »Pravila o rekrutovanju«, da bo naborna komisija o priliki letošnjega glavnega nabora pregledala vojaške obveznike starejših letnikov, ki se čutijo za vojaško službo nesposobne. Radi tega se pozivajo vsi v mestu stanujoči vojaški obvezniki r. l. 1883. do 1906., ki so bolni in se čutijo za vojaško službo nesposobne, da se javijo v času od 1. do 8. marca pri mestnem vojaškem uradu, Slomškov trg 11, med uradnimi urami. Vsak obveznik naj prinese seboj vojaško ispravo in domovnico, da se zamore za vsakega točno ugotoviti pristojnost. Invalidom in stalno nesposobnim se ni treba javiti.

Rače pri Mariboru. Preteklo nedeljo 19. t. m. je imela tukjšnja krajevna organizacija JRKD svoj redni občni zbor, ki je bil zelo lepo obiskan, kajti bilo je navzočih nad 100 članov in prijateljev. Stranka se razvija v našem kraju zelo živahno in nad vse razveseljivo. Doslej se je včlanilo v stranki že 56 članov. Pri volitvah je bilo izvoljeno dosedanje predsedstvo z agilnim županom in posestnikom g. Štefanom Baumanom na čelu.

Izvoz našega vina. Po podatkih kmetijske ogledne in kontrolne postaje v Mariboru se je izvozilo iz naše banovine v januarju skupno 135.728 litrov vina, in sicer v Avstrijo, Češkoslovaško in Holandsko.

BOHEMSKA NOČ

SENZACIJA: **20** SENZACIJA:

GIRLS OF MARIBOR?

PUSTNI TOREK 28. II. V UNIONU

Šesti turni tečaj Zimskosportnega odseka SPD Maribor bo v nedeljo 26. t. m. Mariborska koča—Ruška koča—Sv. Martin n. Poh. Zbirališče v soboto 25. t. m. pri Mariborski koči, kjer bo zvečer ob 21. uri domača smučarska zabava. V nedeljo zjutraj poset Ruške koče in prisostvovanje startu 50 km tekme Mariborskega smučarskega kluba. Od tam izlet k Sv. Martinu, kjer je popoldanski smučarski tečaj za začetnike in starejše vozače. Povratek v nedeljo ob 22.41 iz Slov. Bistrice. Radi odhoda iz Maribora (eventuelno z avtobusom) prosimo, da se vsi udeleženci zanesljivo prijavijo v pisarni SPD, Aleksandrova cesta 35, telefon 21-22.

Krajevni odbor Rdečega križa v Krčevini priredi v soboto 25. febr. ob 19. uri v gostilni **»Promenada«**, Tomšičev drevored, zabavni večer za občane, občanke in njih prijatelje. Ker je dohodek prireditve določen za podporo domačim revežem in brezposelnim, vabi odbor občinstvo k številni udeležbi!

Sportna maskerada. SK Železničar priredi v soboto 25. t. m. v vseh prostorih gostilne ge. Slugove v Studencih veliko maskerado s plesom, volitvijo miss Studenci, barom itd. Igrala bo godba »Drave«.

Ribji trg. Slab je bil današnji ribji trg. Morskih rib ni bilo, pač pa nekaj krapov iz naših vod, ki so jih prodajali po 12 Din kilogram.

V soboto 25. t. m. bela reduta v kraljestvu snega; kabaret; najlepšpe maske dobijo nagrade; kepanje. Velika kavarna.

Kino Union. Od srede dalje kolosalna veseloigra, polna humorja in krasne glasbe: »Tako dekle se ne pozabi«. Operета, ki je imela povsod velikanski uspeh in v kateri igrajo največje filmske simpatije v svojih najboljših ulogah: Willy Forst, Dolly Haas in Paul Hörbiger.

Grajski kino: Danes v petek znameniti pevski fenomen: Gitta Alpar in pa komorni pevec Max Hansen v sijajni opereti »Kraljica srca«. Velefilm krasne muzike in sijajnega petja, ki zaznamuje povsod, kjer se je predvajal, največji uspeh!

Pri poapnenju arterij v možganih in srcu dosežemo pri vsakdanji uporabi male množine **»Franz Josefove« vode** iztrebljenje črevesa brez hudega pritiska.

S policije. Davi je policija aretirala nekega Ivana L. s Pobrežja, ki je nosil v košari 3 kokoši štajerske pasme. Na policiji je trdil, da mu je kokoši podaril njegov oče, česar mu pa seveda niso verjeli in so ga obdržali v zaporu. V policijske zapore je romala tudi neka Marica B., ki je ukradla neki stranki 300 Din. Nadalje dela pokoro v zaporu tudi neki Zorko, ki se ga je tako natreskal, da je obležal sinoči na ulici. Med prijavami pa je zabeležena tatvina čevljev.

Narodno gledališče

Repertoar.

Petek, 24. februarja. Zaprto.

Sobota, 25. februarja ob 20. uri »Bog maščevanja«. Premiera, Red A.

Nedelja, 26. februarja ob 15. uri »Grofica Marica«. — Ob 20. uri »Celjski grofje«. Znižane cene. Zadnjič.

Dramska premiera v mariborskem gledališču. Naslednja dramska premiera letošnje sezone obeta postati prav posebno zanimiva. Uprizori se **»Bog maščevanja«**, drama židovskega pisatelja Schaloma Ascha, eno izmed najboljših del židovske dramske literature, ki je pri nas skoro popolnoma nepoznana. To delo je pisano silno efektno in je v Jugoslaviji, zlasti v Zagrebu, doseglo odličen uspeh. Mariborsko uprizoritev, ki je prva v slovenskem jeziku, pripravlja Vl. Skrbinšek, ki igra tudi glavno ulogo. V ulogi domače hčerke debitira gdč. Marija Mlekuševa, absolventka ljubljanske operne šole in učenka režiserja Milana Skrbinška. Premiera bo v soboto 25. t. m. za red A.

Kaj bo v nedeljo v gledališču? Popoldne ponove privlačno Kalmanovo operето **»Grofica Marica«.** To je prva popoldanska uprizoritev te melodijozne operete. — Zvečer bo **poslednja** predstava Kreftove zgodovinske drame **»Celjski grofje«**, najbolj uspele letošnje dramske uprizoritve. Veljajo **znižane** cene. Ne zamudite poslednje prilike!

Krvno, kožno in živčno bolni dosežejo z uporabo naravne **»Franz Josefove« grenčice** urejeno prebavo. Specijalni zdravniki silnega slovesa spričujejo, da so z učinkom staro preizkušene **»Franz Josefove« vode** zadovoljni v vsakem oziru. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Avtobusna zveza Maribor—Celje vzpostavljena. Uprava mariborskih mestnih podjetij sporoča, da se zopet vzpostavlja redni avtobusni promet na progi Maribor—Celje in obratno s soboto 25. t. m.

Krajevni odbor Rdečega križa v Košakih priredi pustno veselico v soboto 25. t. m. v gostilni Welle, Košaki pri Mariboru.

Hotel »Orel« toči svetovnoznano monakovsko **»Salvator-pivo«**, kakor tudi naše priznano dobro Tscheligijevo črno in belo pivo. Najfinejša **ljutomerska** vina in izboren **viški** opolo. Opozarja se dalje na različne kuhinjske specialitete, ki jih pripravlja prvovrsten kuharski strokovnjak, med njimi tudi ribe fogoš, šil, postrvi, sulec in ščuka. Cene skrajno nizke, iste v dvorani kakor v točilnici. V soboto 25. t. m. **domača zabava**, v nedeljo 26. t. m. lokali že odprti od 4. ure zjutraj, v sredo 1. marca pa velika **pojedina slanikov.**

Velika reduta »Zarje« — Koruzna noč — 26. II. v dvorani Renčelj na Pobrežju.

Cercle français. Občni zbor francoskega krožka v Mariboru bo v petek 3. marca ob 18.30 v drž. realni gimnaziji z običajnim sporedom. Ako ob tej uri ne bo navzočih po pravilih določenega števila članov, bo pol ure pozneje občni zbor, ki bo sklepčen ne glede na število zborovalcev.

Avtobus do Reke. Zimsko-sportni odsek SPD je naročil za izlet k Mariborski in Ruški koči v soboto avtobus, ki bo odpeljal točno ob **15.30. uri** izpred Velike kavarne. Prijaviti se je v pisarni SPD Aleksandrova cesta 35, telefon 21-22.

Domača pustna zabava na Mariborski koči. Jutri v soboto bo v Mariborski koči domača pustna zabava s plesom. Vabljeni so vsi zimski sportniki. V nedeljo zjutraj pa odhod k Ruški koči k 50 km tekmi. V soboto ob 15.30 vozi izpred Velike kavarne do Reke avtobus.

Družabni večer Sokola I. Sokol Maribor I. priredi jutri ob 20. v kadetnici družabni večer. Na sporedu med drugim tudi **Zejeva** originalna veseloigra »Bingl in Bangl«. Prijatelji vabljeni!

RAPIDOVA REDUTA

SOBOTA 25. FEBRUARJA

PREDPRODAJA VSTOPNIC: HÖFER, PIRICH in BUDEFELDT

DVORANA UNION

527

Problemi ureditve Aleksandrove ceste in promenadne poti

NEKAJ PREDLOGOV IN OPOZORIL IZ VRST MARIBORSKIH MEŠČANOV

Regulacija Aleksandrove ceste in posekanje starih kostanjev ob njej bo nekaterim prenapetim mariborskim rodoljubom popolnoma zmešalo možgane. V zadnjem času, ko je mariborski občinski svet sklenil posekati stara kostanjeva drevesa in jih nadomestiti z drugim primernejšim drevjem, je nekdo iztuhtal, da bi bilo dobro in koristno za splošnost, če bi se uvedel plebiscit, ki naj bi odločil, ali se naj stari kostanji posekajo ali ne. Ker živimo v času predpusta, ne bi bilo priporočljivo, da bi se ta predlog vzel resno. Eno pa je potrebno pribiti.

V pogledu bodoče regulacije Aleksandrove ceste in ureditve moderne promenadne poti je naš mestni gradbeni urad osredotočil vso skrb le na južni del ceste, dočim o ureditvi severnega dela doslej še ni bilo slišati. Prav in potrebno je, da se že enkrat uredi južni del, da se uredi promenadna pot in da se posekajo stari kostanji, ker bomo na ta način dobili moderno promenado, ki je naše mesto doslej nima, pa jo zelo pogreša, vendar pa je temeljite regulacije nujno potreben tudi severni del Aleksandrove ceste. Verjetno je, da je na to mislil tude že naš mestni gradbeni urad in je izdelal potrebne načrte. Oko bi namreč bolelo in kvarilo, če bi ostal severni del Aleksandrove ceste neurejen, ko bo dograjeno poslopje carinske pošte in ko bosta dograjeni dovozna in odvozna pot na Glavni kolodvor.

Pri regulaciji južnega dela Aleksandrove ceste pa naj bi se primerno in moderno uredil tudi prostor in jama pred Spatzekovo hišo, strmino pri izteku Cvetlične ulice v Aleksandrovo cesto ter prostor pred kavarno »Jadran«. Prav tako je ureditve nujno potreben tudi gornji del Sodne ulice ob zidu Šmidingerjeve hiše. Tam se naj posekajo akacije in grmičevje in se naj uredi greda z nizkim nasadom. Ta prostor služi namreč sedaj za tajno stranišče.

V zvezi z ureditvijo promenadne poti pa naj bi se primerno uredila in renovirala tudi ograja poletnega vrta unionske restavracije. Kričeče in neokusne reklamne table naj bi izginile, ali pa naj bi se nadomestile z bolj ličnimi in modernimi. Čim se uredi promenadna pot in posekajo stari kostanji, bo morala misliti unionska pivovarna na preureditev fasade svoje hiše. Temeljitega renoviranja je prav tako potrebna restavracija in druga stran pritličja, ki pa naj bi se preuredila za moderni trgovski lokal. — Nujno je potrebno nadalje, da se modernizirajo fasade vseh hiš in starega zanemarjenega portala. Preurejene fasade hiš med Trgom svobode in Prešernovo ulico naj bi krasili moderni balkoni, okrašeni z zelenjem in cvetjem. Barva fasad naj bi se zlivala v harmonično celoto vse okolice. Na ta način bi dobila moderna promenadna pot res velemesten izraz.

Če bodo merodajni činitelji pri regulaciji Aleksandrove ceste in ureditvi promenadne poti imeli le malce ljubezni do našega mesta, bodo nedvomno temeljito proučili vse okolnosti. To upanje nam opravičuje dejstvo, da so se odločili za regulacijski načrt g. arh. ing. Deva, ki hoče preoblikovati najprometnejši center našega mesta in mu dati velemestno sliko, kar je vse hvale vredno.

Iz plenarne seje banovinskega sveta

DEBATA O BANOVINSKEM PRORAČUNU. — GOVOR ČLANA BANOVINSKEGA SVETA DR. FRANJA LIPOLDA.

Po osemdnevnem odmoru je bila včeraj zopet plenarna seja banovinskega sveta pod predsedstvom bana dr. Marušiča. Po prečitanem zapisniku zadnje seje je ban otvoril generalno debato o letošnjem banovinskem proračunu. Kot glavni govornik se je najprej oglasil k besedi član banovinskega sveta, mariborski mestni župan g. **dr. Franjo Lipold,** ki je v svojem, s pozornostjo poslušanem in z odobravanjem sprejetem govoru med drugim izvajal:

»Na otvoritveni seji banovinskega sveta smo podpisali adreso na kralja. Umestno je, da natančneje ugotovimo, zakaj je bilo to baš sedaj potrebno. V znanih punktacijah se obravnava dejstvo, da imamo izven države slovenske narodne manjšine, na način, kakor da bi ne imeli svoje lastne države. Punktacije sploh ne omenjajo Jugoslavije kot naše države, ne omenjajo pa tudi kralja in dinastije; zato se je zgodilo, da so nam sovražni inozemski listi tolmačili punktacije v smislu, kakor da bi stremeli Slovenci po osamosvojitvi. Z aktom 1. decembra 1918. se je definitivno rešilo vprašanje našega zedinjenja. Zato najenegičnejše obsojamo vsako stremljenje, ki bi bilo naperjeno proti naši skupnosti, ker dobro vemo, da je le v zedinjeni Jugoslaviji zajamčen obstoj Slovencev.

Kritika obstoječega stanja je potrebna, nikdar pa ne sme iskati leka izven mej naše države. Zato moramo z ogorčenjem odkloniti, da združitev Slovencev, ki žive izven naših državnih mej, z domovino, ki je ideal vseh Slovencev, izrabljajo nekatere skupine v svoje strankarske in politične namene. Kritika mora biti pozitivna, ustvarjajoča in mora imeti namen izboljšanja. Izrabljati današnje težke gospodarske prilike v politično demagogijo, je delo neodgovornih ljudi. Zlasti je treba obsoditi dejstvo, da so se razni kritiki poslužili težkih razmer zato, da zabavljajo ne le na režim, ampak tudi na državo. Država mora biti nedotakljiva. Kritiki morajo imeti vedno pred očmi blagor naroda in države.

Prav tako ne moremo dopustiti dijakom, da gredo v svoji kritiki preko teh mej. Dobro se zavedamo, da je univerza naš dragocen zaklad, zavedati pa se morajo tudi dijaki, do kam sega njihova pravica kritike. Naj bi pomislili samo na to, da stane državno upravo vsak dijak okroglo 10.000 Din na leto.

Razmere, v katerih živimo, nas silijo, da se združimo vsi k skupnemu naporu in da z združenimi močmi napravimo konec današnji stiski. Zato pozdravljamo namero vlade, da se zgrade banske uprave in banovinske samouprave na bazi najširše dekoncentracije. S tem bo ljudstvu dana prilika, da bo pri vseh poslih, ki se tičejo njegovih interesov, soodločevalo. Za tako široko dekoncentracijo, s katero bodo prenešene na banovine vse one kompetence, ki z vidika varovanja enotne državne politike ne zahtevajo centralnega obravnavanja, bo potrebno, da dobe banske uprave in banovinske samouprave tudi v finančnih zadevah svojo samostojnost.«

Ob koncu svojega stvarnega in obširnega referata je dr. Lipold apeliral na bansko upravo, da še tekom tega zasedanja ugotovi, kakšno je obdavčenje dravske banovine, da se izpodbije trditev, da plačuje naše kulturne ustanove država s sredstvi, ki jih dobi iz naše banovine. Naš proračun ne more biti zrcalo naših želja, ker moramo sedaj predvsem skrbeti le za to, da si ohranimo, kar imamo. Ob intenzivnem sodelovanju vseh slojev našega ljudstva pa lahko pričakujemo, da bomo v prihodnjem proračunu mogli že v večji meri upoštevati potrebe ljudstva.

Poljčane

Smrtna kosa. V ponedeljek je umrl eden najstarejših tukajšnjih občanov, posestnik in gostilničar g. Franc Gajšek v visoki starosti 83 let. Vse svoje življenje je bil zaveden narodnjak, kakršnih je bilo v prejšnjih časih tukaj zelo malo. Kot tak je bil seveda pri takratnih političnih mogotcih slabo zapisan in bi bil ob vojni napovedi skoraj interniran. V Poljčane se je priselil iz Slovenske Bistrice pred približno 60 leti in je bil kot gostilničar radi svojega humorja splošno znan. Bil je soustanovitelj tukajšnjega Gasilnega društva, občinski odbornik itd. Na zadnji poti ga je kljub hudemu snežnemu metežu spremila velika množica ljudi, gasilci pa korporativno. Sokolski pevski zbor mu je zapel žalostinki na domačem pragu in ob odprtem grobu. Zavednemu narodnjaku bodi ohranjen časten spomin, preostalim pa izrekamo iskreno sožalje!

Ptuj

Zagonetna smrt otroka. Preteklo nedeljo se je po svojih poslih oddaljila od doma Liza Kelčeva, viničarka z Velikega vrha pri Sv. Barbari v Halozah in pustila doma svojega 2 meseca starega otročiča. V času njene odsotnosti pa se je pijan vlegel v postelio k otroku njen ljubimec Ignac Repic in zaspali. Ko se je mati vrnila, je našla svoje dete — mrtvo. Ker so bili na otroku opaženi znaki nasilne smrti in je bil otrok ves modrikast na hrbtu in glavi, je orožništvo o tem obvestilo sodišče, ki je odredilo raztelesenje trupelca, da se ugotovi pravi vzrok otrokove smrti.

Krvav pretep v Šikolah. K naši tozadevni notici v torkovi številki smo izvedeli še nekatere podrobnosti: Preteklo soboto je popivala v gostilni Neže Pernatove v Šikolah večja skupina fantov, med katero sta bila tudi Miha Pernat in Štefan Brglez, posestniška sinova iz Šikol. Ko so se fantje upijanili, so se sprli in končno tudi stepli. V prepiru je Pernat sunil Brgleza z nožem v levo roko in mu prerezal glavno žilo. Brgleza so spravili nemudoma v mariborsko bolnišnico. Pernat priznava svoje dejanje, izgovarja pa se, da je sunil svojega nasprotnika le v šali. Končno besedo bo spregovorilo sodišče.

Sejmi za živino v Ptuju. Sejem za živino 21. t. m. je bil radi snežnega meteža in slabih cest skrajno slabo obiskan. Prignanih je bilo le 110 glav goveje živine in 10 konj. Kupčija je bila srednja in je bilo prodanih 65 glav. Cene so bile neizpremenjene. Nič boljše pa ni bil obiskan tudi sejem za prašiče 22. t. m. Pripeljali so 52 rilcev in je bilo prodanih 25. Prodajali so kilogram žive teže po 7—8 Din.

ZAGONETNA NOČNA DRAMA.

Francoski listi objavljajo iz Alençona senzacionalno vest o misterioznem zločinu, ki se je odigral v eni preteklih noči in je razburil vse mesto in okolico. Uslužbenka nekega tamkajšnjega hotela se je vračala pozno ponoči domov. Na mostu čez reko Sartho je srečala neki avtomobil sive barve, iz katerega so se razlegali kriki in obupni klici na pomoč. Avtomobil je zapeljal še nekaj metrov naprej, nato pa se nenadoma ustavil. Iz notranjosti avtomobila je planila na cesto neka ženska z razmršenimi lasmi in raztrgano obleko. Neznanka je pričela bežati proti nasproti ležečemu nabrežju. V teku pa sta ji sledila dva moška, ki sta planila za njo iz avtomobila. Kmalu sta jo dohitela, jo zgrabila in vrgla čez mostno ograjo v reko. Hotelska uslužbenka je kričala na pomoč in je zaradi samotnosti kraja trajalo precej dolgo, da je priklicala ljudi ter jim razkrila strašni dogodek. Avtomobil z neznancema pa je med tem že izginil brez sledu.

František Langer:

Slepci

— Ne, tudi ona ne vidi. Nihče izmed nas ne vidi, tudi mamica ne. Ampak Ela ima s seboj Miška.

— To je bil bržkone pes?

— Je čisto majhen psiček. Ampak on vidi. Menda vse živali vidijo. Vendar pa on nič ne ve in ne more nič povedati.

Eden izmed dečkov je del roko k ustom in zaklical v gozd: »Ela, pridi no, nekdo je tukaj!« »Ela, Ela!« so klicali nato vsi trije.

Čez nekaj časa so se zaslišali koraki in lajanje psička. Iz gozda je stopila deklica, ki jo je vodil majhen, črn pes. Kar naprej je lajal.

— Miško, tiho bodi! so vpili nad njim otroci.

Robi je ves začuden gledal deklico. Do sitega je na njej napasel oči, ker je vedel, da ga nihče ne opazuje. Imela je svetlozeleno obleko, ki se je tesno prilegala telesu, na vitko, valovito linijo bokov, na pas in na prsa. Iz širokih rokavov so gledale bele roke z nežnim zapestjem in iz obleke, ki je bila na vratu malo izrezana, bel vrat. Šarenici sta bili veliko bolj temni kakor pri njenih bratih, bili sta skoro vijoličasti, toda prav tako neodločni, brez izraza, nemi.

— Kdo pa je pri vas?« je vprašala.

Robi je sam odgovoril: »Prijahal sem na konju, in otroci so bili na cesti. Toliko, da jih konj ni pohodil«.

— Dečki se vedno radi izgube. Toda sem nihče ne prihaja in se jim nič ne pripeti.

— Sedel sem med nje in pripovedovali so mi veliko zanimivega, za kar se prej še zmenil nisem.

— Verjamem, mi slepci vendarle marsikaj vemo.

Otroci so ji segli v besedo: »Ela, daj nam Miška, da gremo k potoku«. Vzeli so psička in odšli, držeč se za roke, da bi se ne zaleteli v drevo. Tudi Robijev konjiček se je vzdignil, kakor bi hotel iti za njimi, potem se je pa obrnil k jarku ob cesti in je pričel trgati travo.

Ela je sedla na mah, nekaj korakov od Robija.

— Tako nemirni so otroci, je rekla Ela. Sploh je zdaj v vsem polno nemira. Ali se vam ne zdi?

— Zakaj naj bi bilo polno nemira?

— Vsaj jaz ga v sebi čutim. Ali pa se mi morda samo zdi.

— Morda tudi ne. Pred leti, ko je vse brstelo, je bilo tudi meni prav tako čudno in nemirno pri srcu. Pojavilo se je vse polno vprašanj, vsaka reč je napravila name globok utis. Kadar sem pogledal cvetočo jablano, mi je vselej zatrepetala duša. Ob večerih nisem mogel poslušati žvižganje kosa.

— Tako, prav tako se godi tudi meni. In takšen nemir je povsod, naj grem kamorkoli, verjemite mi, v cvetlicah, pa tudi v brenčečih mušicah, ki sem jih slišala nad potokom. In zakaj je to?

— To je težko povedati. Tudi vam ne morem povedati vsega, kar mislim, in tako, kakor mislim. Ne poznam vas in vi ne poznate mene.

— Jaz vas že malo poznam, je dvignila glavo k Robiju. Saj slišim vaš glas, ki mi zveni tako mehko. Vi me pa celo vidite.

— Lepi ste, Ela.

— No, vidite, da me poznate, je rekla mirno. Ah, pozabila sem, kako vam je že ime.

— Robi.

— Torej, Robi, zakaj so stvari, ki jih drug pred drugim skrivamo in ki o njih nočemo govoriti. Povejte mi, odkod je prišel ta nemir?

— Z ljubeznijo.

— Z ljubeznijo? To besedo poznam.

— Poznate jo? Je že precej vsakdanja.

— Meni nikakor ne. Še nikdar, kadar je kdo govoril z menoj, je nisem slišala. In vendar ima v sebi nekaj čudovitega. Letos spomladi sem jo prvič razumela.

— Vi pravite, da ste jo razumeli?

Prikimala je, kakor bi jo bilo sram. Dolge trepalnice njenih oči so se zaprle in Ela je povesila glavo. Med prsti je vrtela bilko, ki jo je bila utrgala.

— Nikarte misliti — slepo dekle! Sem pa le dekle. Kaj zato, če ne vidim. Spoznavam pač stvari na drug način, toda vendar vse spoznam. Vem in poznam vse, morda še predobro, in mi je prav zato tesno pri duši. Ko sem bila nekoč skrita pri potoku, sem slišala dekleta, ki so nabirala jagode in si pripovedovale o fantih, ki so se z njimi izprehajala prej ta večer. Tudi o poljubih so se menila in glas se jim je pri tem tresel. Njih poljubi so najbrže opojni, kakor jasmin, po katerem boli glava, če ga ima človek ponoči v sobi. Drugič sem sedela gori ob cesti za šipkovim grmom, in ko so odhajali delavci s polja, so šli mlajši fantje s svojimi dekleti vedno malo bolj počasi za njimi. Slišala sem njih šepetanje in dihanje. In v takih trenutkih mi je bilo tesno pri srcu. Tako hodi okrog mene ljubezen...

Opazoval jo je. Med trepetajočimi ustnicami, ki so se pri vsaki besedi napol odprle, so se bleščali njeni drobni zobje. Govorila je prav po tihem, glas ji je zvenel kakor besede nekoga, ki ga ni tam.

(Konec jutri.)

Tajnost smrti lepe Albanke

AFERE IN SENZACIJE OKOLI ZEJNE HANUME VLORE.

(Konec)

Koch je takoj zahteval sklenitev trgovinske pogodbe. Albanska vlada je pod vplivom kralja Zoguja skušala na vse mogoče načine preprečiti sklenitev te pogodbe. Kralj Zogu je zahteval po ministru dvora Ekremu Libohovi od odposlanika Kocha, da mu izplača Italija za to pogodbo 5 milijonov frankov. Njegovo zahtevo sta v Rimu z vsemi silami in zvezami podpirala Zejna Vlora in Djemal Dino. Poslanik Koch je načelno pristal na to provizijo in odpotoval v Rim, kjer je državne in osebne pogoje, pod katerimi je bil mogoč zaključek italijansko-albanske trgovinske pogodbe v ugodnem smislu za Italijo, predložil osebno Kvirinalu in velikemu fašističnemu svetu. V Rimu so dobro razumeli obupen položaj Albanije in osebne potrebe kralja Zoguja. Na pozornico je zopet stopil famozni baron Aloisi, pod čigar smernicami je bil svoj čas sklenjen tudi tiranski pakt.

Fašistična diplomacija je tedaj postavila nove pogoje: kolonizacijo 10.000 kalabrijskih in sicilskih družin v najplodnejšem delu Albanije, v ozemlju Muzakiji. Pod tem in nekaterimi drugimi pogoji je bila pripravljena izplačati Zoguju zahtevanih 5 milijonov frankov. Tukaj ni pomagal niti osebni vpliv Vlore in Dina, da bi se omehčalo »trdo srce« fašistične diplomacije. Tudi onadva sta počasi, v etapah, padala v nemilost pri tiranskem avtokratu. Sledila je Dinova premestitev za poslanika Albanije v London...

Italijanski poslanik Koch se je vrnil v Tirano in prinesel pristanek fašistične vlade na izplačilo omenjenih 5 milijonov frankov, toda s to važno spremembo, da ta pristanek ni zahteval kot pogoj več sklenitve trgovinske pogodbe, temveč — carinsko unijo med Italijo in Albanijo. Ta sprememba pogojev je izzvala tudi spremembo protipogojev. Zogu ni bil več zadovoljen s 5 milijoni franki. Za sklenitev albansko-italijanske carinske unije je zahteval tedaj — 15 milijonov frankov. Povečani protipogoji so ponovno primorali poslanika Kocha, da je odpotoval v Rim. In ko se je vrnil, je sporočil negativen odgovor: Italija ne pristane na izplačilo provizije v znesku 15 milijonov frankov.

V Tirani je razumljivo nastalo silno ogorčenje. Znano je tudi, kdo je bil najbolj ogorčen. Sovraštva kralja Zoguja do Italijanov je pričelo naraščati. Torej za skromnih 5 milijonov frankov naj bi prodal samostojnost svoje države? Da bi se maščeval nad nenasitnim »zaveznikom«, je kralj Zogu razkril vso zadevo z italijanskimi zahtevami po carinski uniji angleškemu poslaniku v Tirani.

Prosil ga je za zaščito albanske neodvisnosti. Storil je to prav tako, kakor leta 1926., ko je zahteval baron Aloisi brez vsakih večjih koncesij sklenitev tiranskega pakta. Tudi tedaj je odkril kralj Zogu vso stvar angleškemu poslaniku v Tirani. Tudi tedaj je »obiskala« večja eskadra angleškega sredozemskega brodovja južni albanski obmorski pristanišči Santo Quaranto in Valono. Ta demonstracija je pomagala. Italija je takoj po odhodu angleške eskadre izpolnila vse materialne pogoje in dobila — tiranski pakt. Čudna koincidenca: Tudi sedaj, ko je bila Anglija ponovno poklicana, da zaščiti albansko neodvisnost pred italijansko zahtevo po carinski uniji, sta se pred 14 dnevi zasidrali dve angleški križarki v pristanišču v Santi Quaranti. Mar ne bi bilo sedaj, po logičnem zaključku in vzporeditvi prejšnjih s sedanjimi dogodki, razumljivo pričakovanje, da bo po odhodu angleških križark ostal svet še enkrat presenečen pred nevarno politiko Italije in Albanije — pred podpisom njune carinske unije?

Djemil Dino je torej postal albanski poslanik v Londonu. Albanija se je, kakor že rečeno, pričela zopet nagibati k Angliji. Dinova vloga naj bi zopet postala zelo aktualna in važna v novi albanski orientaciji. Namesto tega — je albanska vlada poslala v London znanega anglofila Mehmeda Konico, da bi izposloval posojilo za Albanijo. Načrt italijansko-albanske carinske unije je izzval v Angliji veliko razburjenje. Italija in Albanija sta pod pritiskom velesil, seveda le trenutno, odstopili od izvedbe omenjenega načrta. Toda splošni odnošaji so ostali vendarle zelo poostreni. Italija je sedaj pristala na izplačilo 5 milijonov frankov za podpis ugodne trgovinske pogodbe. Zogu pa je gledal z nezaupanjem na svojega »večnega« zaveznika. Morda celo upravičeno, ker so iz Rima prihajali dovolj jasni glasovi, da bi se morale razmere v Albaniji v marsičem spremeniti, predvsem v zvezi države z njenim vladarjem. Zogu je bil dovolj previden. On ni poslušal teh glasov samo kot pretnjo in izsiljevanje brez možnosti izvršitve, temveč je v njo celo veroval. Tem bolj, ker pozna prav dobro tudi razpoloženje svojega naroda. In prav zato se je tudi zavaroval.

Nedavno so odpotovale njegove tri sestre v Švico. Za potne stroške so prejele ček glaseč se na 400.000 frankov. S seboj pa so odnesle tudi tri velike kovčege, polne dolarjev, da jih naložé na neki znani račun v neki znani švicarski banki.

Da, Zogu se je zavaroval. Na dnevni red je prišlo vprašanje sestave novega državnega proračuna. Razmere so težke. Proračun je pokazal znaten primanjkljaj, Italija pa ni držala svoje besede in izplačala januarskega obroka 10 milijonov frankov na račun posojila, sklenjenega v znesku 100 milijonov frankov. Finančni minister, ki ne boluje na prenaglem mišljenju, je dal o priliki sestavljanja novega proračuna dalekosežne izjave, da mora Albanija kot majhna država v prihodnjem proračunu izvesti velike redukcije vseh nepotrebnih izdatkov, tako n. pr.: izdatke za vojaško pripravljenost države...

V Londonu pa se je ta čas Mehmed Konica poleg legalnega tamkajšnjega albanskega poslanika Djemila Dina in njegove prijateljice Zejne hanume Vlore pogajal z angleškimi vladnimi in finančnimi krogi glede večjega angleškega posojila Albaniji.

Dino in Vlora sta spoznala, da sta postala odveč. Njune usluge in njuna vdanost kraljevi osebnosti kakor tudi vsej albanski stvari so postale na sirov način neaktualne. Ta neaktualnost je posebno težko zadela občutljivo Zejno Vloro. Iz ljubezni do Albanije in zaradi svoje italofilske orientacije je razbila svoj zakon, ki morda niti ni bil preveč nesrečen. Za bodočnost svoje domovine je žrtvovala svojo čast kot poštena žena. Postala je navadna metresa in vohunka tako Albanije, kakor tudi Italije. Zaživela je skupno življenje z Djemilom Dinom in verjela njegovim obljubam, da jo bo poročil. Za napredek svoje domovine in za dosego svojega novega zakona z Djemilom Dinom je Zejna Vlora žrtvovala vse svoje, ne majhno premoženje. Težka bolezen s posledicami, odklonitev zakona s strani Djemila Dina in končno še skupna neaktualnost v potrebah sedanje albanske politike, vse to je uničilo njene živce in jo privedlo do tega, da je izpraznila vsebino kupe smrti...

Sport

Studenški smučarski klub priredi v nedeljo 26. t. m. svojo prvo smuško tekmo, in sicer za prvenstvo kluba. Start in cilj bosta pred klubskim lokalom, gostilna Kraner v Studencih, Aleksandrova cesta. Pravico starta v konkurenci imajo vsi člani Studenškega smučarskega kluba, oziroma tisti, ki pri drugih klubih niso verificirani in pristopijo k Studenškemu smučarskemu klubu ter plačajo trimesečno članarino in vpisnino v znesku 21 Din. Izven konkurence lahko startajo ostali smučarji. Prijave sprejema »Studenški smučarski klub«, Ivan Grein, Studenci, Sokolska ulica 4 najkasneje pol ure pred startom. Prijavnina znaša za seniorje 10 Din, za juniorje in dame 5 Din, za subjuniorje 3 Din, za tekmovalce izven konkurence pa 10 Din. Nagrade so razstavljene pri brivcu N. Novakoviču v Studencih, Aleksandrova cesta, razen tega pa bodo prejeli prvi trije plasirani izven konkurence lepa praktična darila. Žrebanje startnih številk bo v soboto 25. t. m. ob 20. uri v klubskem lokalu. Start bo v nedeljo ob 9. uri izpred klubskega lokala. Tekmovalna proga za seniorje je dolga 16 km, za juniorje 8 km, za dame 6 km in za subjuniorje 3 km. Studenški smučarski klub vabi vse smučarje, da se v čim večjem številu udeleže tekmovanja, ki ima glavni namen, da se tudi v Studencih propagira ta lepa in zdrava sportna panoga.

ISSK Maribor, zimskosportni odsek. V nedeljo izlet k Pohorskemu domu. Odhod v soboto ob 14. uri z Glavnega trga, odnosno v nedeljo zjutraj ob 6. Nato obisk Ruške koče.

Skupinski tek za Streharjev prehodni pokal bo v nedeljo 12. marca. Start in cilj sta določena pri Mariborski koči.

Vremensko poročilo 24. februarja 1933 ob 7. uri zjutraj: Mariborska koča — 8 C, 60 cm novega pršiča, Ruška koča — 9 C, 80 cm novega pršiča, Klopni vrh — 8 C, 80 cm novega pršiča, Koča na Pesku — 9 C, 1 m novega pršiča, skakalnica uporabna, Senjorjev dom — 10 C, 50 cm novega pršiča, mirno, brez vetra, Rimski vrelec — 8 C, 70 cm novega pršiča, skakalnica uporabna, Peca — 11 C, 90 cm novega pršiča. Na vseh postojankah je mirno, brez vetra, še nekoliko prši; smuka je dobra, ko se pa bo sneg nekoliko usedel, bo smuka vprav sijajna.

Razno

KOLESA, GRAMOFONE, šivalne stroje, otroške vozičke, popravlja dobro in po nizki ceni znana meh. delavnica J. Gustinčič, Lasten zavod za emaljiranje in poniklanje

»GRAJSKA KLET«. Danes zvečer sveže morske ribe. Brodetto s polento, calamari, risoto in sanpiero zrezek. 532

IZVRSTNO VINO je dospelo. Liter 3, 4 in 5 Din. Zrinjskega trg 6. 303

VSI KUPUJEMO in prodajamo dobre knjige, starinski porcelan, kakor vaze, figure, servise, zlat nakit, srebrnino, svečnike, nastavke bronaste predmete, pohištvo, obleke, godala itd. v **Grajski starinarni**, Trg svobode 1 — kajti tam je najboljše. 443

Prodam

DNE 3. MARCA 1933 ob 10. uri bo pri sodišču, soba št. 27, v Mariboru, **dražba nove stanovanjske hiše** z vrtom na Pobrežju, Stražunska 16. Cenilna vrednost 17.000 Din. 520

Sobo odda

NA STANOVANJE in dobro domačo hrano sprejmem dva boljša delavca. Ruška cesta 29, I., levo. 292

ODDAM STANOVANJE, Beograjska ulica 18. 300

Pouk

POMAGAJTE brezposelnim! — Uspešne instrukcije daje siromašen, brezposeln učitelj. Cenj. ponudbe na upravo tega lista pod »Din 8.—«. 455

Opravilna številka E IX 356/32 17

Dražbeni oklic

Dne 10. aprila 1933 dopoldne ob 10. uri bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin

Zemljiška knjiga 1. k. o. Grajska vrata vl. št. 2.337
2. k. o. Orešje vl. št. 12

Cenilna vrednost: ad 1. Din 308.404·50 in 69.075·50
ad 2. Din 69.554·20

Vrednost pritikline ad 1. Din 195.056·—
ad 2. Din 2.325·—

Najmanjši ponudek: ad 1. Din 188.784·50
ad 2. Din 46.369·46

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX. dne 16. januarja 1932.

Opravilna številka: E IX 5039/32 10

Dražbeni oklic

Dne 5 aprila 1933 dopoldne ob 10 uri bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin

zemljiška knjiga: Pobrežje vl. št. 97

cenilna vrednost: Din 93.624 —

vrednost pritikline —

najmanjši ponudek: Din 62.416·—

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IX. dne 3. februar a 1933.

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru